

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 19-01-14399

1

לפני כבוד השופטת אירית קלמן ברום

התובע

פלוני

ע"י ב"כ עו"ד א. פרויליך

נגד

הנתבעת

קרנית - קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים

ע"י ב"כ עו"ד א. ירון

2

החלטה

3

4 בקשה לפסילת שתי חוות דעת שעניינן עלויות שיקום התובע שנפגע בתאונת דרכים בתחום הדיור
5 והניידות.

6 1. לטענת המבקשת, הנתבעת, סעיף 6(א) לחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975

7 (להלן: "הפלת"ד") וסעיף 2 לתקנות פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (מומחים), תשמ"ז-1986

8 (להלן: "התקנות"), קובעים שתובע שנפגע בתאונת דרכים רשאי להוכיח את נכותו ודרכי

9 שיקומו אך ורק באמצעות מומחים שמונו על ידי בית משפט.

10 2. נכותו של התובע הוערכה על ידי ארבעה מומחים שמונו על ידי בית המשפט בתחומים:

11 אורתופדיה, פסיכיאטריה, כלי דם ורפואת כאב.

12 3. אין בפני בית משפט, והתובע אף לא ביקש, מומחה מתחום השיקום.

13 4. התובע הגיש מטעמו שתי חוות דעת חוות הדעת: חוות דעתו של יעקב פטל, נספח י"ז,

14 המפרטת את צרכי התאמת הדיור של התובע בהתאם לנכותו והעלויות לביצוע שינויים

15 והתאמות אלו וחוות דעת של משה קצין, נספח י"ח, המפרטת את העלויות בגין הגבלת

16 הניידות, החלפת רכב וחלופת מוניות.

17 5. חוות דעת אלה, לטענת המבקשת, עוסקות בדרכי שיקומו של התובע. להוכחת דרכי השיקום

18 יש לעתור למינוי מומחה על ידי בית המשפט. אין לאפשר הגשת חוות דעת המיישמות צרכים

19 שיקומיים שלא הוכח הצורך בהם באמצעות מומחה שיקומי שמונה על ידי בית המשפט.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 14399-01-19

6. המשיב, התובע, מתנגד להוצאת חוות הדעת. חוות הדעת שהגיש עוסקות ביישום הצרכים השיקומיים להבדיל מקביעת צרכים אלו. בית המשפט יקבע את ראשי הנזק על סמך מכלול הראיות שישמע וייעזר להערכת גובה הנזק בחוות הדעת.

דיון והכרעה:

7. סעיף 6(א) לפלת"ד ותקנה 2 לתקנות, קובעים שנכותו הרפואית של התובע על פי הפלת"ד, לרבות דרכי שיקומו, יקבעו על ידי מומחה שימונה על ידי בית המשפט.

8. נפסק שבעניין השיקומי יש לאבחן בין שיקום מקצועי לשיקום רפואי, האחרון יוכח רק באמצעות מומחה שימונה על ידי בית המשפט בהתאם לסעיף 6(א) לפלת"ד ואילו צרכי שיקום מקצועיים ויישומם אפשר שיוכחו באמצעות מומחים מקצועיים.

"...הצד הרפואי, כולל השיקום הרפואי, עניין הוא למומחה רפואי או שיקומי לעסוק בו הלה יחוה דעתו על מגבלותיו הגופניות של הנפגע ועל צרכיו השיקומיים-רפואיים הנגזרים מהן, כגון שהוא מרותק למיטתו או לכיסא גלגלים, וכן על צרכיו האחרים, כולל אביזרים הדרושים לו לצורך תיפקוד וכדי לענות על קשייו עקב נכותו ומגבלותיו. ... עד כאן מדובר בקביעת צרכים שיקומיים הנובעים ממגבלות הנכה, שעליהן צריך לחוות-דעתו מומחה אשר התמנה על-ידי בית המשפט. לעומת זאת, התכנון של הדירה כדי שתתאים לצרכים המיוחדים של הנכה בנסיבות האמורות אינו בתחום המומחיות של מי שמומחה בדרכי השיקום הרפואי של הנכה. יש מומחים אחרים לדבר, כאלה אשר ידיעותיהם בתכנון מגורים, בצירוף ידיעת צרכיו המיוחדים של הנכה בהתאם לחוות-דעת המתייחסת לשיקום הרפואי, יאפשרו להם להציע תכנית דיור שתענה על צרכיו של הנפגע, בין שמדובר בתכנון של מקום מגורים חדש לנפגע ובין שמדובר בהתאמת מקום המגורים בו הוא מתגורר." (רע"א 2985/96 סיון מדלסי נ' גוני ואח', בפסקה 8 (19.9.96)).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 14399-01-19

על הלכה זו חזר כב' השופט אור ב-רע"א 12/03 "הדר" חברה לביטוח בע"מ נ' מנחם כהן,
בפסקה 2 (12.2.03) :

"יחד עם זאת נקבע, כי יש להבחין בין חוות דעת
בעניין דרכי שיקום, שתוגש רק על ידי מומחה מטעם
בית המשפט, לבין חוות דעת טכנית במהותה,
המתייחסת לפרטים טכניים כגון עלויות של יישום
דרכי וצרכי השיקום לאחר שאלה נקבעו, כגון עלויות
אביזרים שיקומיים או אופן עיצובה של דירת הנפגע
(ראו בר"ע 2985/96 מדלסי נ' גוני, תק-על 93(3)
1009".

9. הלכה זו יושמה על ידי בתי המשפט בהחלטות רבות. (ר' למשל: ת"א (י-ם) 5376/03 עיזבון
המנוחה פלונית ז"ל ואח' נ' יפרח נפתלי ואח' (29.11.05), ת"א (מרכז) 67154-10-13 ט. נ'
המאגר הישראלי לביטוחי רכב (הפול) (26.6.2017)). ב-רע"א 6706/95 בטוח חקלאי נ' לשם
ואח' (27.12.95) הוחלט שטיפול פיזיותרפיה הם חלק משיקום רפואי עתידי ועל כן הוכחת
הצורך בהם תהיה רק באמצעות מומחה שימונה על ידי בית משפט.

10. בענייננו, חוות הדעת שצורפו עוסקות בהתאמת דירה לנכות שנקבעה לתובע והתאמת דרכי
הניידות שלו. אף שלא מונה מומחה שיקומי, מצבו הרפואי של התובע עולה מחוות הדעת
הרפואיות. בית המשפט רשאי לבחון את צרכי התובע הטכניים בהתאם למכלול הראיות
שהוצגו בפניו ולהפעיל לקביעת ראשי נזק שיקול דעת ושכל ישר בקביעת הצרכים הטכניים
שהולמים את מצבו הרפואי של התובע. ר' דבריו של כב' השופט שפירא בת"א (מחוזי
ירושלים) 9131/07 קן אליעזר נ' הכשרת הישוב (22.6.2011) :

"בית המשפט אינו כבול לאמור בחוות הדעת של
המומחה הרפואי, ובוודאי שיכול הוא לבחון במשקפי
השכל הישר האם ישנם צרכים נוספים שהוכחו,
ולפסוק בגינם פיצוי, אף אם נפקדו הם מרשימת
המלצותיו של המומחה השיקומי".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 14399-01-19

11. חוות הדעת שהוגשו יהיו כלי עזר להערכת אומדן ההוצאות במקרה שיקבעו ראשי נזק אלו, ורק למטרה זו הנני מתירה את הגשתן. כל אמירה בחוות הדעת בדבר הצורך בעזרים אלו, להבדיל מעלותם ודרכי מימושם, אינה קבילה.
12. התוצאה שהבקשה נדחית ברובה למעט אמירות בחוות הדעת שמכוונות לקביעת הצורך בעזרים הטכניים להבדיל מעלותם. המבקשת רשאית להגיש חוות דעת נגדית ככל שתמצא לנכון.

ניתנה היום, כ"ד תשרי תש"פ, 23 אוקטובר 2019, בהעדר הצדדים.

אירית קלמן ברום, שופטת